

Sygn. akt I C 1946/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Sylwia Pordzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 listopada 2015 roku w G.

sprawy z powództwa **H. B., M. B., B. P., J. S.**

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej (...) w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej (...) w W. na rzecz powódki B. P. kwotę 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku oraz kwotę 3.417 zł (trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej (...) w W. na rzecz powódki J. S. kwotę 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku oraz kwotę 3.417 zł (trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej (...) w W. na rzecz powoda H. B. kwotę 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku oraz kwotę 3.417 zł (trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej (...) w W. na rzecz powoda M. B. kwotę 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku oraz kwotę 3.417 zł (trzy tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
5. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 322,70 zł (trzysta dwadzieścia dwa złote siedemdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych kosztów wynagrodzenia biegłych.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I C 1946/14

UZASADNIENIE

Powodowie B. P., J. S., M. B. i H. B. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) SA (...) w W. na rzecz powodów po 12.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty. Nadto wnieśli o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że w dniu 7 lutego 2006 roku doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego poniosła śmierć D. K. – siostra powodów. Sprawca wypadku komunikacyjnego był objęty ochroną ubezpieczeniową przez poprzednika prawnego pozwanego. Powodowie podkreślili, że przed wskazanym wypadkiem tworzyli ze zmarłą

zgodną i harmonijną rodzinę. D. K. wspierała swoje rodzeństwo radą i pomocą zawsze, gdy tego potrzebowali. W konsekwencji, uzasadniona kwota zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, traumę psychiczną i uszczerbek na zdrowiu spowodowany nagłą śmiercią członka rodziny wynosi nie mniej niż 20.000 zł dla każdego z powodów. Pozwany wypłacił zadośćuczynienie w wysokości po 8.000 zł. Jako podstawę prawną powodowie wskazali art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. albowiem w wyniku wypadku zostało naruszone dobro osobiste powodów w postaci szczególnej więzi pomiędzy rodzeństwem.

W odpowiedzi na pozew pozwany zażądał oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu od każdego z powodów z osobna. Nie kwestionując zasady swojej odpowiedzialności zanegował dochodzone pozwem roszczenie co do wysokości. Podkreślił, że krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby bliskiej bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej, a każdy przypadek powinien być traktowany indywidualnie. Powodowie bezspornie przeżyli samo zdarzenie, okres żałoby i borykali się z bólem po śmierci siostry, ale należy wziąć pod uwagę, że są osobami dorosłymi, dojrzałymi, o ukształtowanym charakterze. W efekcie wypłacone przez pozwanego zadośćuczynienie realizuje funkcje kompensacyjną zadośćuczynienia za krzywdę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 7 lutego 2006 roku w S. doszło do wypadku komunikacyjnego, polegającego na tym, że kierujący pojazdem ciężarowym (...) z naczepą A. P. na luku drogi nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował techniki jazdy do panujących warunków drogowych wpadł w poślizgi naczepa uderzył w prawidłowo jadący przeciwnym P. drogi samochód osobowy O. (...) na skutek czego jadąca w tym pojeździe D. K. doznała obrażeń ciała wskutek których poniosła śmierć w dniu wypadku.

Odpowiedzialność sprawcy wypadku A. P. za skutki zdarzenia została potwierdzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 677/06.

(bezsporne, a nadto dowód: wyrok k. 10-11, odpis skrócony aktu zgonu k. 12)

W dniu zdarzenia właściciel pojazdu, kierowanego przez A. P., miał zawartą z poprzednikiem prawnym (...) SA (...)w W. umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(bezsporne)

Powodowie zawiadomili pozwanego o szkodzie. Pismem z dnia 21 lipca 2014 roku wezwali pozwanego do zapłaty po 20.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią siostry w terminie do dnia 30 sierpnia 2014 roku. Decyzjami z dnia 7 sierpnia 2014 roku pozwany przyznał powodom po 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

(bezsporne, a nadto dowody: odpisy aktów stanu cywilnego k. 13-16, korespondencja k. 17-19, decyzje k. 20-23)

D. K. w chwili śmierci miała 46 lat. Była mężatką. Mieszkała w miejscowości T. w domu jednorodzinnym.

Zmarła miała 6 rodzeństwa. Była najstarszą siostrą, która pomagała rodzicom w wychowywaniu młodszego rodzeństwa. Całe rodzeństwo pomimo mieszkania oddzielnie trzymało się razem. Rodzina zawsze spędzała święta oraz uroczystości rodzinne razem. Nadto regularnie kilka razy do roku odwiedzała się. W dniu zdarzenia D. K. jechała do rodziców, którym chciała zrobić niespodziankę nagłymi odwiedzinami. Członkowie rodziny często się ze sobą kontaktowali telefonicznie. Gdy telefony komórkowe nie były dostępne rodzina wysyłała do siebie listy i karki oraz kontaktowała za pomocą telefonów stacjonarnych.

B. P. mieszkała w bliskiej odległości od siostry D. (2 km). Siostry miały bardzo dobre relacje. Często telefonicznie rozmawiały ze sobą oraz wzajemnie się odwiedzały – z okazji świąt czy uroczystości, ale również w środku tygodnia. D. K. wraz z mężem sprowadziła powódkę i jej rodzinę na Śląsk, znalazła dla niej i jej męża pracę oraz pomagała powódcce

w opiece nad synem, gdy ten się urodził. W pierwszym okresie związku małżeńskiego powódka zmarła wspierała młode małżeństwo finansowo.

Powódka była obecna na pogrzebie siostry. Wiadomość o śmierci D. K. była niej strasznym przeżyciem – po uzyskaniu informacji przez telefon jeszcze przez godzinę siedziała bez ruchu. B. P. dużo wówczas płakała, miała omdlenia. Przez okres miesiąca zażywała leki (syrop) na uspokojenie. Był obecny wraz z całą rodziną na jej pogrzebie. rozmowach często wspomina siostrę.

H. B. –brat poszkodowanej z D. K. utrzymywał stały bliski kontakt, był z nią i jej rodziną bardzo zżyty. Poszkodowana często odwiedzała jego oraz mieszkających w odległości 1 kilometra rodziców. Podczas odwiedzin D. K. pomagała mu w pracach polowych. Powód odzwajemniał wizyty W reakcji na śmierć siostry doświadczył ostrej reakcji stresowej, stanu szoku i oszołomienia. Negatywne stany emocjonalne rzutowały na codzienna aktywność do tego stopnia, że przez okres tygodnia nie pracował zawodowo, a w okresie kolejnego miesiąca nie wykonywać części obowiązków zawodowych. Był obecny na pogrzebie siostry.

M. B. brat poszkodowanej miał bardzo dobre relacje z poszkodowaną. Wprawdzie odległość pomiędzy ich miejscami zamieszkania była duża ale odwiedzali się wzajemnie gdy była taka możliwość. Podczas odwiedzin D. K. pomagała mu w polu, służyła radą. Ich rodziny także lubiły się i szanowały. Na wiadomość o śmierci siostry doznał silnej reakcji stresowej, przez długi okres czasu przeżywał żal i smutek związany z jej utratą. Doświadczył przemijającego zaburzenia snu i łaknienia oraz osłabienie procesów poznawczych. Nie korzystał z leczenia psychiatrycznego i psychologicznego a jedynie przez okres jednego miesiąca zażywał leki uspokajające. Była obecna na pogrzebie siostry do dnia dzisiejszego odwiedza jej grób i kultywuje pamięć o zmarłej.

J. S. siostra poszkodowanej podobnie jak pozostali członkowie rodziny utrzymywała bliskie relacje z D. K. Poszkodowana była matką chrześną jej syna. Często przyjeżdżała do miejsca zamieszkania siostry, a jej syn spędzał u niej wakacje zimowe. Ponadto cała rodzina spotykała się podczas uroczystości rodzinnych. Na wiadomość o śmierci siostry doznała silnej go szoku i ostrej reakcji stresowej. Stan psychiczny, którego doświadczała rzutował na codzienne funkcjonowanie, wymagała wsparcia w prowadzeniu gospodarstwa domowego,. Przez okres 1 tygodnia nie podejmowała obowiązków zawodowych. Nie leczyła się psychiatrycznie ani nie korzystała z opieki psychologicznej, a jedynie przyjmowała leki o działaniu uspokajającym i zioła. Była na uroczystości pogrzebowej siostry. Aktualnie w razie możliwości odwiedza jej grób, często ja wspomina.

W piśmie z dnia 21lipca 2014 powodowie wezwali pozwanego do dobrowolnej zapłaty kwoty po 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, traumę psychiczną i uszczerbek na zdrowiu spowodowany nagłą śmiercią ich siostry w terminie do 30 sierpnia 2014r pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego szkodę pozwana podjęła w dniu 07 sierpnia 2014r decyzje o przyznaniu każdemu z powodów zadośćuczynienie z tytułu śmierci osoby najbliższej w kwocie po 8.000,00 zł i taka kwotę im dotychczas wypłaciła.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego w toku postępowania materiału dowodowego a szczególności w oparciu dokumenty: odpis wyroku Sądu rejonowego w Dąbrowie Górniczej z dnia 11.01.2007r, sygn II K 677/06, odpisu skróconego aktu zgonu D. K., odpisu skróconego aktu małżeństwa B. P., J. S., odpisu skróconego aktu urodzenia M. B., H. B., wezwania do zapłaty z dnia 21.07.2014r., decyzji z dnia 07.08.2014r (k 20-23), operatu szkody z 07.08.2014r., pisma z dnia 07.08.2014r, zeznań powodów B. P., J. S., M. B., H. B., opinii biegłego psychologa S. C. . Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron oraz na podstawie zeznań powodów, które Sąd ocenił jako wiarygodne, spójne i logiczne.

Nadto, Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o opinie wspólne biegłego sądowego psychologa E. K. i biegłego psychiatry S. C., oceniając je jako rzetelne, wyczerpujące oparte na pogłębionym wywiadzie lekarskim i dostępnych

dokumentach. . Podkreślić należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała opinii oraz nie wniosła do niej jakichkolwiek zarzutów.

Sąd zważył:

Powództwa co do żądania zasądzenia zadośćuczynień na rzecz B. P. , J. S., M. B. , H. B. należało uznać za uzasadnione w całości . Przedmiotowym powództwem objęto roszczenia o zapłatę kwot w wysokości po 12.000,00 zł na rzecz każdego z powodów tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek śmierci ich siostry D. K. w dniu 07 lutego 2006 roku w wyniku wypadku komunikacyjnego.

Pozwany nie kwestionował zasady odpowiedzialności za skutki wypadku, w następstwie którego zmarła D. K. kwestionował natomiast wysokość roszczenia.

Pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c., art. 24 par 1 k.c. ustawą z dnia 30 maja 2008 r o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr116poz 731 do art. 446 dodano par 4 zgodnie z którym sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę wynikającą ze śmierci bliskiej osoby , nie uregulowano jednak stosowania tego przepisu do stanów faktycznych istniejących przed dniem wejścia w życie tej ustawy. Z ogólnej zasady prawa intertemporalnego cywilnego wyrażonej w art. XXVI p.w.k.c. wynika, że do stosunków prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy nowej stosuje się ustawę dawną . Oznacza to ,że art. 446 par 4 k.c. działa jedynie pro futuro a zatem nie można na jego podstawie dochodzić zadośćuczynienia za krzywdę powstałą przed wejściem w życie tego przepisu jest przed dniem 03.08.2008r . Kontrowersyjne zagadnienie czy w razie popełnienia czynu niedozwolonego prowadzącego do śmierci człowieka , najbliższym członkom rodziny zmarłego przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie w związku z doznana przez nich krzywdą , także wtedy gdy delikt popełniono przed 03.08.2008r rozstrzygnięto uchwał Sądu Najwyższego z dnia 22.10.2010r III CZP 76/10 w której przyjęto ,że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną przed 03.08.2008r krzywdę w następstwie naruszenia deliktem dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej ją ze zmarłym. Stanowisko to zostało podtrzymane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011r IICZP 32/11. gdzie wskazano ,że dla domagania się zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej na podstawie art. 448 k.c. nie wystarczy wskazanie formalnych więzi rodzinnych ze zmarłym lecz potrzebne jest także istnienie więzi emocjonalnych między zmarłym i dochodzącym zadośćuczynienia. . Powodowie są więc bezpośrednio poszkodowani muszą więc istnienie tak rozumianego dobra oto na powodach spoczywa wykazanie mi istnienia między nimi a zmarłym stosunku prawnorodzinnego , więzi uczuciowej, emocjonalnej oraz rozmiaru rodzaju krzywdy doznanej na skutek śmierci bliskiego

Podkreślenia wymaga, że ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela obejmuje także krzywdę jakiej doznała na skutek deliktu nie tylko osoba bezpośrednio jego konsekwencjami dotknięta ale także taka – a jest nią

z pewnością członek najbliższej rodziny zmarłego – która na skutek wywołanej tym deliktem śmierci doznała krzywdy wynikającej z nagłego i zupełnie niespodziewanego zerwania więzi rodzinnych, który to skutek jest także naruszeniem jego dobra osobistego (porównaj: uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, sygn. I ACa 1148/12, Lex 1246690).

Zadośćuczynienie służy kompensacie krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka, w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia, powstałych utrudnień życiowych, konieczności zasadniczo odmiennego urządzenia sobie życia, ograniczenia sfery korzystania z przyjemności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 maja 2012 roku, I ACa 301/12, LEX nr 1213847).

Sąd miał na uwadze, że zadośćuczynienie przewidziane w cytowanym przepisie nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej, a jego celem jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu

w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji. Zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej" społeczeństwa ma charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 roku, IV CSK 416/11, LEX nr 1212823). Powodowie są rodzeństwem zmarłej D. K. co potwierdzone zostało dołączonymi jako dowody w sprawie aktami stanu cywilnego. Dobro osobiste podlegające ochronie którego naruszenie u powodów uzasadnia żądanie zadośćuczynienia w razie śmierci ich siostry to więź rodzinna, której zerwanie powoduje ból, cierpienie i rodzi poczucie krzywdy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22.01.2010r sygn III CZP 76/10, a także prawo do życia rodzinnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2010r sygn IV CSK 307/09).

Oceniając zaprezentowane dowody Sąd uznał, że zadośćuczynienie należne z tego tytułu powodom B. P., J. S., M. B. H. B. to po 20.000,00 zł dla każdego z uprawnionych. Jako, że w postępowaniu likwidacyjnym szkodę otrzymali oni z tego tytułu po 8.000,00 zł sąd zasądził brakującą kwotę zadośćuczynienia dochodzoną pozwem w kwocie po 12.000,00 zł.

W przedmiotowej sprawie ustalając wysokość zadośćuczynień Sąd uwzględnił charakter relacji i więzi łączących powodów ze zmarłą siostrą – bliskość tych relacji, intensywność i częstotliwość spotkań. Sąd zwrócił uwagę, że relacje zmarłej

z najbliższymi członkami rodziny były bardzo dobre i bliskie. Członkowie rodziny przed wypadkiem tworzyli wyjątkowo zgodną i harmonijną rodzinę. Spotykali się tak często jak było to możliwe na uroczystościach rodzinnych. Spędzali wspólnie czas urlopu, pomagając sobie wzajemnie w pracach polowych, świadcząc wzajemnie drobne pożyczki lub inną pomoc finansową. Ich relacje były niezakłócone żadnymi konfliktami, począwszy od wczesnego dzieciństwa a każdy z członków rodziny czerpał wiele satysfakcji z życia rodzinnego. Wiadomość o wypadku i śmierci siostry była dla pozostałego rodzeństwa niewyobrażalnym szokiem, wywołującym ból i cierpienie spotęgowane okolicznościami w jakim doszło do tej tragedii. Pamiętać należy, że do wypadku doszło w czasie niezapowiedzianej mającej stanowić niespodziankę podróży do rodziców. Jak wskazała we wnioskach opinii biegła psycholog E. K. i biegły psychiatra S. C. każdy z powodów wskutek śmierci D. K. doznał ostrej reakcji stresowej, stanu szoku i niedowierzania. Doświadczyli smutku, płaczliwości wraz z zaburzeniami snu, łaknienia i obniżeniem funkcji poznawczych. Negatywne stany emocjonalne rzutowały na ich codzienną aktywność, zakłócały lub uniemożliwiały na pewien okres czasu aktywność zawodową. W dalszym ciągu odczuwają smutek, żal, niepokój, poczucie krzywdy i niesprawiedliwości.

. W przedmiotowej sprawie dla Sądu nie ma żadnych wątpliwości, że powodowie byli związani niezwykle bliskimi i silnymi relacjami ze zmarłą, zaś jej śmierć była dla nich szokiem.

Zdaniem Sądu dodatkowe zadośćuczynienie w wysokości po 12.000 zł dla każdego z powodów- rodzeństwa zmarłej stanowi należne i odpowiednie zadośćuczynienie pieniężne, w szczególności uwzględniając rozmiar doznanych przez nich cierpień. Jednocześnie, takie zadośćuczynienie pozostaje w rozsądnych granicach.

Sąd zasądził należności główne wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 roku to jest od pierwszego dnia po bezskutecznym upływie terminu oznaczonego w wezwaniu do zapłaty.

O ustawowych odsetkach, orzeczono na podstawie art. 481 k.c.

Ponieważ po stronie powodowej zachodziło współuczestnictwo formalne (przedmiotem sprawy były roszczenia jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej), Sąd rozstrzygając o kosztach procesu orzekł oddzielnie wobec powództw poszczególnych powodów.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i zasądzone na ich rzecz koszty procesu w całości od pozwanej

Na poniesione koszty procesu składały się: opłata od pozwu

w wysokości po 600,00 zł , po 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, po 17 zł tytułem opłaty skarbowej od oraz 400 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych sądowych. Nieuiszczone koszty reszty wynagrodzenia biegłych w kwocie 322,70 zł Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa zgodnie z art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r (tekst pierwotny Dz. U. Nr 167 poz1398 .

SSR Grzegorz Korfanty